

Akt nr:
P-E1a-1314

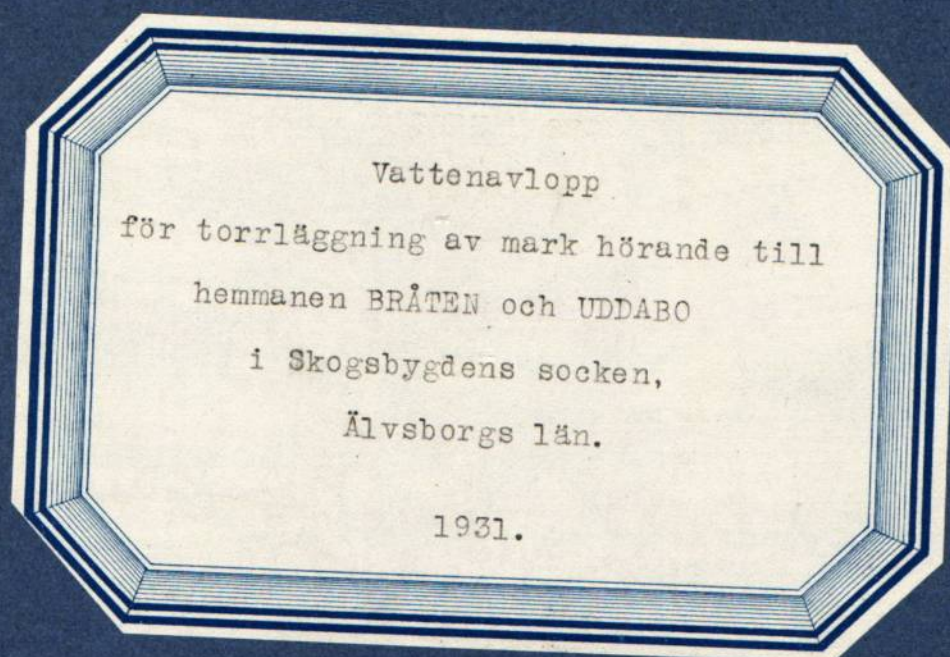
AU\$P-E1a-1314

31 DEC 1932

F1999

Kungl. Lantbrukstyrelsens
Kulturtekniska byrås arkiv

P 2-1314

*Till akten hör: 20 skrivna sidor och
2 blad ritningar.*

1
Protokoll vid synförrättning i fråga
om vattenanledning för torrläggning
av sankta marker hörande till hem-
manen Bråten och Uddabo i Skogsbys-
dens socken, Årslorps län.

81.

Den 13 oktober 1931 i Bråten.

Närvarande: lantbruksingenjören C. B. Carlsson
förrättningsman;

Georg Lantesson i Kleohult och
Oskar Johansson i Kärninge, godsmän samt
Oskar Andersson, ägare till $\frac{1}{8}$ utf. Bråten och
Nils Ögren, - " - " $\frac{1}{4}$ " Uddabo böder.

Efter verkställt förundersökning upprättade
profil- och sektionsritningar över den bäcksträcka,
om vars vidgning och fördjupning samt rättnings-
fråga var förståddes jämkte närhärta över sank-
marksområdet.

Löbkanalen förklarade att de önskade bäcken
uppgjordes till dimensioner, som medgäro de
sanka markernas uppodling och brukning såsom
åkerjord. För detta ändamål föreslogs jämkte
ombyggnad av frummen för allmännas vägar,
som ledde över bäcken å ågor till Bråten.

Det upplystes att denna frummen blivit
uppförd för omkring 20 år sedan för att ersätta
en då befintlig bro, som var bristfällig och i
behov av ombyggnad. Vägen var av gammalt den
frum och byggd före 1880.

§2.

Vattenudtaget rent föremål för besiktning, var-
under tillstädeskommo John Rudesson i Ljung-
ås och Paul Östblom i Lås, vilkas ägde mark
utmed bäcken i dess lopp nedanför Brätor.
Båda förklarade att de icke hade något att
erinn^{er}as (delat) för bäckens uppgärning öfver
deras ägor, vilkas invid bäcken utgjordes av skogs-
mark, och ställde inget anspråk i anseende af
markupplåtelse och intrång. Något nytt me-
nade de dock icke uppstå för deras vidkommande.

I detta sammanhang meddelade sökandena
att de upplåto mark af sina ägor till bäckens
vidgrävning och rättning samt lätde intränga genom
sekelstämningarnas uppläggade utan an-
språk på ersättning.

De båda markerna blevo häfthen under-
böda samt föremål för uppkallning.

Förslag till intygareledningen uppgjordes,
kastad och bitrad beräknades, samt utlä-
tande i ärendet meddelades.

Att förare förtagit rörande handlingar och
ritningar utsågs Oskar Rudesson i Brätor för Nö-
runga och skulle sökandena gemensamt om-
betörja arbetenas utförande.

Föruttningen förklarades häpnadsvolat.

Det som orsa

O. Karlsson

Oskar Johansson och Georg Swanteson

3

LÄNSSTYRELSEN

i

ÄLVSBORGS LÄN

Landskansliet

N:o 46 pag. 103.

Ass. D. 1929.

R e s o l u t i o n .

Med stöd av 10 kap. 32 och 33 §§ Vattenlagen, varder lantbruksingeniören i Göteborgs och Bohus län samt Älvsborgs läns notra del härigenom förordnad att i denna ansökning omförmälda förrättning i laga ordning verkställa.

Denna resolution översändes till förrättningsmannen, som bör över emottagandet hit insända bevis. Vänersborg i landskansliet den 30 september 1929.

På länsstyrelsens vägnar:

cut
Egummar Stellan

Knut Johansson

N° 46 pag 103

Ass. D. 1929.

Lantbruksingenjören
i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del
GÖTEBORG.

Till Länsstyrelsen i Älvsborgs län.

Mig tillställd ansökning om förordnanden för förrättningsman att verkställa syn för vattenavledning från marker till hemmanen Bråten och Uddabo i Skogsbygdens socker överlämnas.

Göteborg den 28 september 1929.

Carlson

Till Konungens Bafallningshavande i Älvsborgs län.

Undertecknade anhålla vördsamt om förordnande för behörig förrättningsman att jämlikt bestämmelserna i 10 kap. vattenlagen verkställa synförrättning för vattenavledning från sankmarker hörande till hemmanen Bråten och Uddabo i ~~Vog~~^{Fog}sbygdens socken.

Bråten per Närunga den 27. september 1929.

Oskar Andersson ägare till $\frac{1}{8}$ mantal Bråten
Nils Agren äg. till $\frac{1}{4}$ mantal Uddabo Södra

Kungörelse.

För vattenavledning från sankmarker hörande till hemmanen Bråten och Uddabo i Skogsbygdens socken handlägges syneförrättning jämlikt 10 kap. vattenlagen vid sammanträde hos lantbrukaren Oskar Andersson i Bråten tisdagen den 13 oktober 1931 kl. 10,15 f.m., då vederbörande sakägare hava att komma till städes och utföra sin talan. Av företaget kan jämväl allmänna vägen genom ägorna till hemmanen ifråga komma att beröras. Göteborg den 21 september 1931.

O. Carlsson
Lantbruksingenieur.

Kungörelsen utsänd till Pastorsämbetet i Skogsbygdens församling den 21 september 1931 och införd i Älvsborgs läns Tidning den 24:e samt underrättelse om tid och plats för sammanträdet avlämnad å posten den 25 september 1931 till:

Lantbrukaren Oskar Andersson, Bråten, Närunga.

" Nils Ågren, Uddebo, "

Kullings härads Vägstyrelsen, dess ordförande

A.E. Engstrand, Östadkulle.

betygar:

O. Carlsson

Utlåtande

ifråga om vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till hemmanen Bråten och Uddabo i Skogsbygdens socken, Älvsborgs län.

Det avlopp, om vars förstoring och rätning är fråga, är en mindre bäck, som framrinner i västlig riktning genom ägor till förenämnda hemman och fortsätter väster ut till sjön Stora Färgen, vilken har sitt utlopp i Säreån vid Alingsås. Bäckens ifråga hör alltså till Vänern-Göta Älvs nederbördsområde n:o 108 sektionen 6/ Säreån.

Vid utflödet ur sankmarksområdet, vilket sker där allmänna vägen från Närke till Alingsås-Borås vägen korsar bäcken, avledes genom denna vattnet från 6,8 kvadratkilometer stort område, till övervägande del bestående utav skogs-, kärr- och mossmarker. Med avseende härtill, till områdets topografiska karaktär och till nederbördsmängden i trakten kan flodvattenmängden härledas från en avrinning av omkring 100 liter i sekunden och sommarmedelvattenmängden från en avrinning om c:a 10 liter i sek. från varje kvadratkilometer av området ifråga. Dessa avrinningstal leda till en flodvattenföring av 0,68 kubm. och en sommarmedelvattenföring av 0,07 kubm. i sek.

Med beaktande av dessa vattenföringar, av förekommande lutningsförhållanden och jordarter samt markens torrlägningsbehov för åkerkultur har förslag till bäckens upptagande blivit uppgjort. Detta förslag innebär att bäcken i sitt lopp genom ägor till Bråten erhåller en bottenlutning av 1:1000, en bottenbredd av 0,5 meter och slänt 1:1,25 i den nedre

grusiga och stenbundna sträckan och en bottenbredd av 0,6 meter och slänt 1:1 å den övre sträckan, där torven är förhärskande. Inom ägor-na till Uddabo, där markens lutning är större kan bottenbredden inskrän- kas till 0,3 meter. Släntlutningen blir 1:1 i nedre sträckan med torv- jord och 1:1,25 i övre, där grus finnes. Bottenläget är så valt att vid inträdande medelvattenföring möjlighet till omkring 1 meters torrlägg- ning av marken kan ernås.

I ett enligt detta förslag uppgrävt avlopp har ovan angivna flod- vattenmängd beräknats kunna avrinna vid vattendjup av 0,8 meter och medelvattenmängden vid vattenstånd mellan 0,25 och 0,3 meter.

Trumman för allmänna vägen över avloppet, tarvar ombyggnad i anled- ning av bäckens fördjupning enligt förenämnda förslag. För att ingen skadlig dämning må inträda i vattendraget efter genomfört arbete för dess förstoring bör vattenloppet i trummbyggnaden hava en bredd om minst 1,80 meter, vilken bredd jämväl andra till äventyrs uppförda byggnader för överfart över bäcken böra inneha.

Å den över sankmarksområdet upprättade nivåkartan är avloppets lä- ge i rätad sträckning utmärkt med tvänne jämnlöpande röda linjer samt betecknad: punkten för arbetenas början med A och punkten för arbetenas slut med B.

Den båtnad, som genom avloppets upptagande kan förväntas uppstå för de sank markerna, om vilkas torrläggning är fråga, har med till- ts

lämpning av de i 7 kap 22 § vattenlagen stadgade grunder uppskattats och resultatet av denna uppskattning införts i en detta utlåtande bifogad längd. Sankmarksområdet är en torrläggningssamfällighet, för vilken något hänförande till särskilda avdelningar för jämkning i kostnads-hänseende icke är påkallat. Ägarna till Bråten och Uddabo hava förtytt att deltaga i kostnaderna för företaget i förhållande till värdet av båt-naden för var och ens mark, sådant detta värde blivit uträknat i förenämnda längd, i vilken anparten efter denna grund jämväl uttryckts medelst procenttal.

Till kostnad för företaget räknas förutom schaktnings- och sprängningskostnad jämväl kostnad för ombyggnad av trumman för allmänna vägen över avloppet.

Underhållet av avloppet bestrides efter samma grund, som ovan bestämts för deltagandet i dess upptagande. Enär någon vare sig ökning eller minskning av kostnaden för underhållet av trumman för allmänna vägen över avloppet icke inträder genom ombyggnaden, bestrides underhållet av vägtrumman ifråga av de väghållningsskyldige.

Enär mark till utvidgning av befintligt avlopp eller till nytt sådant upplåtits utan anspråk på vederlag och förklaring givits att för intrång genom jord- och stenupplag ersättning ej påfordras, behöver ersättning för markupplåtelse och intrång ej utgivas.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga tio kronor och skall ej erläggas.

Kostnaden för syneförrättningen gäldas av delägarne i företaget i

förhållande till deras andel i kostnaden för företaget.

I fråga om företaget bestämmes enligt 10 kap. 62 § vattenlagen:

- 1/ att företaget, innefattande upptagande av avloppssträckan A-B samt ombyggnad av trumman för allmänna vägen, skall utföras i överensstämmelse med i detta utlåtande omnämnt förslag,
- 2/ att uppgrävd jord och sten skall läggas minst 1,0 m. från avloppets kanter och med en lutning mot avloppet icke skarpare än 1:1,0,
- 3/ att för dagvattnets avrinning öppningar med slänt 1:1,0 anordnas i upplagda jordsträngar vid svackor i markytan och i övrigt på minst var 40:de meter,
- 4/ att tillstötande diken ej få igenfyllas med jord eller sten,
- 5/ att tilläventyrs inträffande ras oförtövat avhjälpas och nödiga förstärkningsåtgärder vidtagas,
- 6/ att trumman för allmänna vägen bygges med kilad sten i gott förband enligt ritning och med samma riktning å lopp och gävelmurar, som den befintliga byggnaden innehar,
- 7/ att arbetena för företagets utförande böra överlåtas till därför skickad person, med vilken kontrakt om utförandet i överensstämmelse med detta utlåtande bör upprättas och vilken ställer till vederhäftigheten styrkt borgen för sitt åtagandes fullgörande,
- 8/ att samma förfaringssätt bör komma till användning vid framtida rensningar av avloppet,
- 9/ att arbetena må begynna omedelbart efter det detta utlåtande vunnit laga kraft samt böra vara bragta till slut vid 1934 års utgång,

10/ att arbetena böra avsynas av lantbruksingeniör samt

11/ att jord och sten, upplagd på mark, lämpad för odling, bör vara undan-
skaffad senast fem år efter vattenavledningsarbetenas avslutande.

Talan mot förrättningen och detta utlåtande föres vid Västerbygdens
Vattendomstol, till vilken besvären, för att komma under prövning skola,
med iakttagande av vad i 11 kap. 85 § vattenlagen härom stadgas vara in-
givna inom sextio dagar från nedanskrivna dag.

Bråten den 13 oktober 1931.

W. Karlsson
Oskar Johansson Georg Swanteson

[illegible]

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigrens nummer	Ägare och ägobeskrivning
Brätene	1'	1/8		Oskar Andersson ¹⁰⁶²
			1	mad, 0.5-72 m. torv på sand & grus.
			2	" " " "
			3	" mossig " " "
			4	" 2 m. " "
			5	" " " "
			6	" 1-2 m. " "
			7	" " " "
			8	" " " "
			9	" mossig & ugt. trädbev. 0.3-0.6 m. torv "
			10	skogsmark stueb.
			11	avlopp
			12	väg
				Summa ¹⁰⁶²
Uddabo Lösa	2'	1/4		Nils Agren ¹⁰⁶²
			13	mad, mossig & trädbev. 1-2 m. torv på sand & grus
			14	" " " "
			15	" " " "
			16	" 2 m. " "
			17	" " " "
			18	" " " "
			19	" " " "
			20	" " " "
			21	" 1-1.2 m. " "
			22	" " " "
			23	" 1-2 m. " "
			24	" mossig, 1-1.2 m. " "
			25	" " " "
			26	" " gles trädbev. " "
			27	här ugt. stueb. " mylla "
			28	avlopp
				Summa

ten den 13 oktober 1937

ten den 13 oktober 1937.
Hälsning. Oskar Johansson. Georg Svanteson.

Kostnadsförslag

till företag, avseende vattenavledning genom sankar marker hörande till hemmanen Bråten och Uddabo i Skogsbygdens socken, Älvsborgs län.

Läge.	Längd i me- ter	Arbete, jordart m.m.	An- tal	å kro- nor.	Kost- nad.		Summa kostnad	
					kr.	ö.	kr.	ö.
a-0	100	Grus och sten	kubm.	50	2,00		100	00
0-1	100	" "	"	270	2,25		607	50
1-2	100	" "	"	130	2,25	292 50		
		torvjord	"	160	0,50	80 -	372	50
2-3	100	"	"	260	0,50	130 -		
		grus, stembundet	"	20	1,50	30 -	160	-
3-4	100	torvjord	"	300	0,50		150	-
4-5	100	"	"	270	0,50		135	-
5-6+18	118	"	"	230	0,50	115 -		
		grus med sten	"	40	1,50	60 -	175	-
							1700	-
Ombyggnad av trumman för allmänna vägen vid 0+90 m. 1,80 x 1,50 x 4,0 m. enl. ritning. Befintlig sten användes och befintligt skydds- räck återuppsattes								
		st.	1				400	-
För oförutsedda fall, tillsyn m.m. till- lägges c:a 10 % av den beräknade arbetskost- naden							200	-
Summa kronor							2300	-

Bråten den 13 oktober 1931.

Marsson

ARVODESRÄKNING

för laga syneförrättning angående *vattenavledning från rauha marker*
inom ägor till Brätn och Uddabo
 i *Skogsbygdens* socken och *Årslöfs* län,
 upprättat enligt nedanstående §§ i lantbruksingenjörstaxan av den 31 december 1920.

År och månad	Dag	A r b e t e	An- tal	å kr.				
					Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7	
		Kallelser och kungörelser, § 5, ... st.	5	0,50			2	50
		Ägomätning: i skala 1:4000, §§ 6—9, ...						
		a) för mätningsområdets gränser enl. tariff I, ...						
		1) i åker, raklinje km.		1,50				
		krokinje "		3,00				
		i annan mark, raklinje..... "		3,00				
		krokinje "	1,15	6,00	6	90		
		2) för strandsträckor utefter sjö o. vattendrag med bredd över 15 m.						
		i åker, raklinje km.		3,00				
		krokinje..... "		5,00				
		i annan mark, raklinje..... "		5,00				
		krokinje "		11,00				
		3) för strandsträckor utefter mindre vattendrag, bredd 10—15 meter "						
		i åker, raklinje "		1,00				
		krokinje "		2,00				
		i annan mark, raklinje..... "		2,00				
		krokinje "		5,00				
		b) för mätningsområdets olika ägoslag, ägofigurer och areal enl. tariff II						
		åker, medelareal ar st.						
		" har						
		äng och odlingsmark, medelareal 11,5 ar st.	24	0,05	1	20		
		" har 2,766 ar st.	146	4	04			
		annan mark och impediment, medelareal 15 ar st.	4	0,05	20			
		" har 59,5 ar st.	46	12	80			
		För mätning i skala 1:2000, 30 % tillägg						
		c) för vattenavlopp enl. tariff III med en medelbredd av $\begin{matrix} > 15 \\ 10-15 \\ < 10 \end{matrix}$ m.						
		i åker o. d., raklinje km.						
		krokinje "						
		i annan mark, raklinje "						
		krokinje "	0,2	11	2	20		
		d) för textering, skala o. d., 1:sta regalarket			4	—		
		övriga regalark		1,00				
							6	20
		Överföres					21	50

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört				21 50
		Avvägning:				
		a) avvägning, längdmätning o. d., §§ 44, mom. 4	2/3	12,00	8 -	
		b) ytavvägning, § 11, mom. 1, tariff IV				
		i öppen mark, medelantal 7 punkter pr har	har	2,891	0,50	1 45
		avvägda punkter	st.	20	0,03	60
		i annan mark, medelantal	punkter pr har	har		
		avvägda punkter	st.			
		c) begränsningskurva, § 11, mom. 2:				
		i öppen mark	km.	2,50		
		i annan mark	"	0,8	5,00	4 - 14 05
		Arealuträkning, § 13, tariff V, medelareal 12 ar, ...	st.	28	0,05	1 40
			har	3,361	0,10	34 1 74
		Ägobeskrivning, § 14, ägofigurer	st.	0,03		1 50
		Markvärdering,				
		a) uppskattning och värdering, §§ 44, mom. 5	0,5	12,00	6 -	
		b) gradtabell eller kurva, § 17, mom. 1,				
		för första kilometern av avlopps längd	km.			x -
		för övriga kilometer	st.	1,50		
		c) uträkning därmed av värde pr ytenhet, § 17, mom. 2, värdetal st.	25	0,06	1 50	
		d) uträkning av förbättring eller försämring, § 18 ägofigurer "		0,12	3 -	10 50
		Längdprofil, § 20, längd skala 1:4000				
		a) uppritning enl. tariff VI, 1) nytt avlopp	km.	3,00		
		2) befintligt avlopp ell. vall	"	0,72	3,50	2 52
		b) antal ritningar	st.	1	3,00	3 - 5 52
		Tvårsektioner § 22, i skala 1:100,				
		vid uppritning av endast befintlig eller ny sektion	"	7	0,12	84
		" " " såväl " som " "	"	13	0,12	2 86
		tillägg för m ² av våta sektionsarean vid h. v. y. nämligen för "	"	7	0,02	14
			"	13	0,03	39
			"			4 23
		Hydrografisk utredning, § 24, grundbelopp	"		2 -	
		för vattenområdets areal	km. ²	68	0,02	14
						2 14
		Dimensionsberäkning, § 25,				
		a) för öppet avlopp, utan särskild beräkning	km.	1	3,50	3 50
		tillägg för särskild beräkning av dimensionerna	"	1	1,00	1 -
		" " våta sektionsarean vid h. v. y. 0,50 kr. pr m ² "	"			
		nämligen 1,2 m ² sektion på	"	0,72	0,6	43
		" " "	"			
		" " "	"			
		b) täckt ledning, 1) inre diameter intill 20 cm.	"		6,00	
		2) " " över 20 "	"		10,00	4 93
		Överföres				66 11

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört				66 11
		Inritning å kartan av avlopp och vallar, § 27, grundbelopp.....			1 —	
		tillägg för varje cm. verkligt mått å kartan cm.	18	0,03	54	1 54
		Arbetsbeskrivning, § 28, 1:sta sidan	1		3 —	
		tillägg för övriga sidor..... st.		2,00		3 —
		Kostnadsberäkning § 29, a) nyanläggning..... km.		2,50		
		därjämte 25 öre pr m ² av våta sektionsarean vid h. v. y.				
		nämligen m ² sektion på				
		b) vid förändring av befintligt avlopp		4,00	4 —	
		därjämte 50 öre pr m ² av våta sektionsarean vid h. v. y.				
		lika som tillägget för dimensionsberäkningar			43	
		c) av kostnadsförslagets slutsumma 0,1 % (broar inberäknat)			2 30	6 73
		Förslag till bro- och trumbyggnad, §§ 34 och 36				
		1) Enkel bro och trumma. a) för ritarbetet	1	3	3 —	
		b) för detaljerad kostnadsberäkning	1	3	3 —	
		c) för grundförstärkning..... m ²				
		2) Annan bro i två projektioner, a) för dimensionsberäkning....		8,00		
		b) för ritarbetet, teoretisk spännvidd..... m.		1,00		
		och för särskildt konstruerat landfäste		4,00		
		c) för kostnadsberäkning, teor. sp. v. m.		0,50		
		och för särskilt konstruerade landfästen		4,00		6 —
		Införande av höjdsiffror å plankartan, § 39	20	0,01		20
		Ersättningslängd, § 42, grundbelopp			1 50	
		för varje ersättningsbelopp st.		0,25		
		Utlåtande och betänkande, § 43	5	3,00		15 —
		Sammanträden och upprättande av protokoll, § 44, mom. 1, dagar	0.5	12,00		6 —
		Särskild utredning, § 44, mom. 2..... dagar		12,00		
		Kostnadsfördelningslängds upprättande, § 44, mom. 14 ..		12,00		
		Utredning å länets lantmäterikontor rörande fastighetsgränser, jordregisternummer o. d. § 44, mom. 15 dagar	1/4	12,00		3 —
		Översiktskarta § 41				
		Summa kronor				107 58
		Lösen för:				
		Kopia av plankartan, § 49,				
		1) 1:sta regalarket			7 —	
		övriga regalark		1,75		
		2) efter kartans skala och ägofigurernas medelareal, tariff VII,				
		skalan 1:4000, medelareal 12 ar ägofigurer st.	28	0,07	1 96	
		har 3361	0,14		47	
		höjning för handkopia å ritpapper, 25 %				
		Överföres			9 43	

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört			9 43	
		3) insättning av höjdlägestal..... st.	20	0,02	40	
		" " kanaler och diken, grundbelopp			1 75	
		tillägg för varje cm. verkligt mått å kartan, cm.	18	0,05	90	12 48
		Kopia av längdprofil, tvärsektioner samt förslag till broar och trummor å ritpapper, § 52,				
		1) enligt tariff VIII i skala 1:4000,				
		nytt avlopp..... km.		5,00		
		ändring av befintligt avlopp	0.72	6,00	4 32	
		2) tvärsektioner, originalritningens belopp med 30 % förhöjning			4 23	
		3) broar och trummor, " " " 30 %			3 -	
		4) för varje med rubrik, skalor o. d. försett blad				
		längdprofilritningar..... st.		3,00		
		tvärsektions- och brorritningar		5,00		11 55
		nedsättning för kopia å kalkerväv 25 %				
		Avskrift av synehandlingarna, § 55	11	0,5	6 05	
		Översiktskarta i d:o, § 41				6 05
						30 08
		Summa kronor				
		Övriga förrättningskostnader,				
		Lösen av förordnandet jämte kommissionärsarvode			5 60	
		Annonskostnader ang. sammanträden.....				
		Inbindning av förrättningshandlingarne.....				
		Arvode till biträdande förrättningsmannen				
		" " " gode männen enligt egna räkningar....			14 28	
		Ersättning för hantlangning, materialier o. d. 4 dagar å 4 kr.			16 -	
		Lösen för utdrag ur mantalslängd				
		Summa kronor				35 88
		Sammandrag.				
		Förrättningsmannens arvode				107 58
		Lösen för kopior och avskrift				30 08
		Övriga förrättningskostnader				35 88
		Summa kronor				173 54

Den, som icke åtnöjes med denna räkning, äger att inom tre månader från nedanstående dag klander därå anställa genom stämning till Helsing häradsrätt.

Göteborg den 18 juni 1932.

O. Hareson
Statens lantbruksingenjör.

Att sakägarne erhållit en med denna lika lydande räkning betyga:

Kronor kvitteras:

den 19.....